

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (9)

2014-04-09

551-42-13
1382-61-055

Falkenbergs Biogas AB
205 09 Malmö

SAB

Ansökan enligt 24 kap 8 § miljöbalken om upphävande respektive ändring av villkor i tillstånd enligt 9 kap miljöbalken från den 8 maj 2007 (dnr 551-12474-05) för biogasanläggningen på fastigheten Gödastorp 3:14 i Falkenbergs kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län beslutar, med stöd av 24 kap. 8 § 2. miljöbalken, att upphäva villkor 3 och ändra villkor 10 i beslutet från miljöprövningsdelegationen den 8 maj 2007 (dnr Mpd 551-12474-05) om tillstånd till anläggande och drift av biogasanläggning på fastigheten Gödastorp 3:14 i Falkenbergs kommun enligt följande:

10. Journal ska föras avseende biogödselns destination och omfatta mängd, mottagare samt datum för överlåtelsen. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten samt uppgifterna sammanställas och bifogas den årliga miljörapporten för verksamheten.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Hallands Nyheter och Hallandsposten samt i Post- och Inrikes tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen, Miljö- och hälsoskyddskontoret i Falkenbergs kommun, samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller, t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 14 maj 2014.**

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs.

Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010 – 224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

TIDIGARE PRÖVNING

Falkenbergs Biogas AB (bolaget) erhöll den 8 maj 2007 tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Gödastorp 3:14 i Falkenbergs kommun uppföra och driva en biogasanläggning med tillhörande gasuppgraderingsanläggning. Mängden ingående organiskt material som tas emot för behandling får uppgå till högst 120 000 ton per år, varav högst 100 000 ton får utgöras av avfall.

För verksamheten föreskrevs bl. a. följande villkor:

3. Transporter med tunga fordon till och från anläggningen får huvudsakligen ske måndag till fredag kl. 07.00- 18.00. Undantagsvis får vid behov enstaka transporter ske måndag till fredag kl. 18.00–22.00 samt lördag och söndag kl. 08.00-18.00.

10. Spridningsavtal motsvarande den mottagna mängden råvaror skall tecknas i samband med avtal om råvaruleverans. Verksamhetsutövaren skall se till att mottagarna av rötrest informeras om innehållet i detta beslut.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Bolaget inkom till miljöprövningsdelegationen den 3 januari 2013 med ansökan om villkorsändring. Delegationen förelade bolaget den 14 juni 2013 att inkomma med vissa kompletteringar av ansökningshandlingarna. Bolaget lämnade in kompletteringar i ärendet den 26 september 2013. Ärendet kungjordes i Hallands Nyheter och Hallandsposten den 1 november 2013 och skickades på remiss till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun och Vatten & Miljö i Väst AB samma dag. Miljö- och hälsoskyddsnämnden inkom den 19 december 2013 med yttrande. Efter kommunikering med bolaget har detta den 10 februari 2014 meddelat att det inte har några invändningar mot nämndens yttrande.

ANSÖKAN

Bolaget ansöker enligt 24 kap 8 § miljöbalken om

- dels att villkor 3 avseende transporter ska upphävas och
- dels att villkor 10 om spridning av biogödsel ska ändras enligt följande:

10. Journal ska föras avseende biogödselns destination och omfatta mängd, mottagare samt datum för överlåtelsen. Journal ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

UR SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna framgår bland annat följande:

Villkor 3

Biogasanläggningen tar, förutom från lantbruket, även emot avfall från industrier. För de industrier som levererar avfall till biogasanläggningen är det av stor vikt att biogasanläggningen kan ta emot avfallet oavsett när det uppkommer i deras produktion. Detta innebär att vid kontraktskrivning mellan industri och biogasanläggning kan ett krav vara att biogasanläggningen ska kunna ta emot avfallet oberoende av tidpunkt på dygnet.

Enligt statistik avseende transporter för 2012 inträffade 92,8 % (4727 st) av transporter vardagar mellan kl 07 – 18. Endast tre stycken inträffade kvällstid vardagar, medan drygt 7 % (362 st) av transporter inträffade mellan kl 07 – 18 på helger.

Bolaget bedömer att det efter en villkorsändring kommer att nästan fördubbla transporter dagtid på helger (655 st) och att bolaget även har behov av att kunna ta emot intransporter tidiga morgnar (före kl 07) motsvarande ca 100 transporter per år.

Biogasanläggningen strävar efter att få ett så jämnt tillflöde av substrat till anläggningen som möjligt för att rötningsprocessen ska vara optimal. Optimala processbetingelser ger en effektiv nedbrytning av substratet och hög gasproduktion, vilket ökar miljönyttan i och med att mer fossila drivmedel kan ersättas.

Nuvarande villkor innebär en begränsning för biogasanläggningen både avseende möjligheterna att kunna ta emot avfall från industrin och att optimera tillförseln till biogasanläggningen.

Ett bostadshus och ett fritidshus finns inom 500 meter från anläggningen. Fritids- huset ligger dock bakom en skogsbeklädd ås. Bostadshuset ligger ca 400 meter från biogasanläggningen och som närmast ca 140 meter från intransportvägen. Bostadshuset ligger även relativt nära väg 150. Inga klagomål avseende buller har inkommit sedan starten för fem år sedan.

Enligt den bullermätning som genomförts är trafiken på E6:an och väg 150 de bullerkällor som ger upphov till de högsta uppmätta värdena. Bolaget bedömer att behovet av transporter före kl 07 på vardagar uppgår till 100 st per år. Transporterna sker under tidig morgon och mätningen visar att dessa inte orsakar momentana ljud som överstiger gällande villkor och bolaget bedömer inte att de kommer att störa närboende. Det konstateras också att bakgrundsljudet från passerande lastbilar är högre än bullret från transporter till och från anläggningen.

Även fortsättningsvis kommer en stor del av transporter att ske på vardagar under dagtid.

Bolaget anser därmed att det inte finns skäl att i villkor reglera när transporterna får ske, eftersom buller från transporterna inte bedöms ge någon negativ påverkan på närboende. Bolaget anser att villkoret är strängare än nödvändigt.

Villkor 10

En biogasanläggning kan inte ta emot mer substrat än att all biogödsel kan avsättas. Avsättningen kan ske direkt till lantbrukare eller via företag som förmedlar biogödsel till lantbruket, skogsbruket eller trädgårdsnäringen.

Nuvarande formulering av villkoret som reglerar att bolaget ska ha spridningsavtal i samband med avtal om råvaruleverans innebär en begränsning för bolaget som innebär att råvaror riskerar att inte kunna tas emot.

Bolaget föreslår att villkor 10 omformuleras till:

Journal ska föras avseende biogödselns destination och omfatta mängd, mottagare samt datum för överlåtelsen. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Flera nya anläggningar, exempelvis E.ON Gas Sverige AB, Jordeberga (Dnr 551-25791-09, Länsstyrelsen Skåne) och Vadsbo Mjök AB (Dnr 551-21155-2010, Länsstyrelsen Västra Götaland) har under 2010 till 2012 erhållit miljötillstånd med ovanstående formulering.

Ändringen av villkoret innebär inte någon förändring i biogödselns miljöpåverkan, utan påverkar enbart kravet på spridningsavtal i samband med råvaruleverans. Användningen av biogödsel inom lantbruket regleras i SJVFS 2004:62 och påverkas inte av villkorsändringen.

Biogasanläggningen är ansluten till certifieringssystemet SPCR 120, *Certifieringsregler för Biogödsel*, och följer därmed certifieringssystemets anvisningar avseende biogödsel.

Villkoret påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Sedan biogasanläggningens tillstånd meddelades har marknaden för biogödsel förändrats. Avsättning kan, förutom direkt till lantbrukare, även ske via företag som direkt eller efter förädling förmedlar biogödsel till lantbruket, skogsbruket eller trädgårdsnäringen. Ett villkor som kräver att spridningsavtal ska finnas i samband med avtal om råvaruleverans innebär därmed en begränsning som innebär att råvaror inte kan tas emot och att villkoret inte är anpassat till dagens marknadssituation för biogödsel.

Ytterligare en förändring sedan tillståndet meddelades är att det tidigare fanns ett generellt krav för alla lantbrukare som har överskott av gödsel att de skulle ha spridningsavtal med andra markägare. Detta generella krav på avtal har tagits bort och därmed är det inte rimligt att kräva att biogasanläggningen ska ha spridningsavtal. I nya tillstånd för biogasanläggningar finns inte längre krav på spridningsavtal.

2014-04-09

551-42-13

Vidare har bolaget försökt bedöma om det är rimligt att lantbruket i Halland kan använda näringsinnehållet i den biogödsel som produceras. För den jämförelsen har man räknat på enbart den del av näringsinnehållet i biogödseln som kommer från andra substrat än gödsel, eftersom det bara är den näringsämnesmängden som tillkommer utöver det normala återförandet av näringsämnen i gödsel till åkermarken. Vid en sådan jämförelse erhålls att tillskottet i förhållande till använd mängd mineralgödsel (juli 2011-juni 2012) motsvarar 2,2 % kväve, 0,6 % fosfor och 0,5 % kalium.

Slutsatsen av denna jämförelse är att tillförda mängder är låga jämfört med tillförd mineralgödsel och bolaget ser därför inte någon risk för att biogödseln inte kommer att vara en efterfrågad gödselprodukt på marknaden.

En förutsättning för biogasproduktion är att det finns avsättning för biogödseln. Anläggningen kommer enbart att ta emot den mängd råvaror som motsvarar den mängd biogödsel som det finns avsättning för.

INKOMNA YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskydds nämnden

Villkor 3

Nämnden anser att villkor 3 kan upphävas enligt ansökan, men yrkar samtidigt att länsstyrelsen för en tidsperiod om ett år föreskriver ett provotidsvillkor som ålägger bolaget att föra journal över om avregleringen av transporttiderna får några negativa konsekvenser för närboende som leder till klagomål i någon form. I synnerhet bör bolaget under provotiden söka regelbunden återkoppling från ägaren till bostaden på Gødastorp 3:11, vilken är den bostad som ligger närmast infartsvägen till anläggningen. Parallellt med det bör bolaget, som tidigare, föra statistik över antalet och tidpunkter för inkommande transporter till anläggningen. En till två månader innan provotidsvillkoret löper ut bör bolaget till länsstyrelsen redogöra för inkomna synpunkter/klagomål samt transportstatistik för provotiden. Utifrån redogörelsen beslutar sedan länsstyrelsen om transporttiderna även fortsättningsvis kan vara oreglerade eller om villkorsreglering krävs.

Miljö- och hälsoskydds nämnden gör ovanstående bedömning utifrån att det i ärendet och ansökan finns faktorer som talar både för och emot en avreglering.

Det som talar *för* en avreglering (alltså för att villkoret kan upphävas) är följande:

Transporterna till och från anläggningen kommer in från väg 150, vilket redan idag är en kraftigt trafikerad väg. En ökning av antalet transporter skulle eventuellt inte märkas för närboende. Nämnden har den 12 november 2013 varit i kontakt med hyresgästen i bostaden på Gødastorp 3:11. Han uppgav att han inte störs nämnvärt av transporterna till och från anläggningen.

Det som talar *mot* en avreglering (alltså för att villkor 3 ska vara kvar) är följande:

2014-04-09

551-42-13

Enligt bolagets redogörelse är det främst under tidiga morgnar och helger, dvs icke arbetstid, som det kan komma att ske en kraftig ökning av antalet transporter till och från anläggningen. De ljudmätningar som genomfördes den 19 september 2013 (torsdag) gav ingen bild av hur trafiken är på väg 150 under helger. Även om bostaden på Gödastorp 3:11 ligger ca 400 m från själva biogasanläggningen, så passerar transporterna på infartsvägen ca 140 m från bostaden.

Villkor 10

Nämnden föreslår att villkorets krav på spridningsavtal bör kunna ersättas av krav på årlig rapportering, förslagsvis i anslutning till miljörapporten. Rapporteringen bör då innefatta:

1. Samtliga mottagare innevarande år (företag/adress/fastighet/kommun).
2. Totalt levererad mängd biogasgödsel innevarande år till respektive mottagare.
3. Analysrapport för föregående år avseende biogasgödslens innehåll av fosfor och övriga näringsämnen, samt övriga ämnen som analyseras regelbundet.

Verksamheten har år 2013, i samband med tillsyn, redovisat levererad biogasgödsel till samtliga mottagare år 2012. Detta ses som en fungerande kontrollmetod som bör kunna ersätta kravet på spridningsavtal. Lantbrukare har krav på journalföring, där de ska ange levererad eller mottagen mängd stallgödsel eller motsvarande organiskt gödsel avseende mängd, datum för transport, mottagare/leverantör och fosforinnehåll och därför är det viktigt att det går att få motsvarande uppgifter från bolaget för att underlätta och säkerställa miljötillsynen.

Parallellt med rapporteringen bör det ställas krav på att sökanden årligen informerar övriga berörda kommuners tillsynsmyndigheter enligt punkt 1-3 för berörda mottagare i respektive kommun.

[REDACTED]

[REDACTED] har per telefon den 10 januari 2013 meddelat att transporterna till och från biogasanläggningen går alla dagar i veckan och även kvällstid, vilket han anser är störande. [REDACTED] fick information om villkoret som reglerar transporterna och rekommenderades att vända sig till tillsynsmyndigheten, dvs Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenberg.

Vid tidpunkten för telefonsamtalet hade den nu aktuella ansökan om villkorsändring precis kommit in. Något yttrande från [REDACTED] har inte inkommit i anledning av kungörandet av ansökan.

[REDACTED] har en bostadsfastighet på [REDACTED] d v s på andra sidan vägen i förhållande till var biogasanläggningen ligger. Fågelvägen motsvarar det ett avstånd om ca 700 m från biogasanläggningen.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Enligt 24 kap 8 § 2. miljöbalken får tillståndsmyndigheten, efter ansökan av tillståndshavaren, upphäva eller ändra andra bestämmelser och villkor i en tillståndsdöm eller ett tillståndsbeslut än som avser storleken av ersättningens belopp. Villkoret får dock upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

Villkor 3

Bolaget anser att det nuvarande villkoret är strängare än nödvändigt och yrkar att det ska upphävas.

Enligt sökandens redogörelse kommer det att bli fråga om en relativt stor ökning av transporter under dagtid på helger (i princip en fördubbling från dagens nivå om ca 360 transporter per år). Det kommer även att finnas ett behov av att kunna transportera råvaror in till anläggningen tidiga morgnar (ca 100 transporter per år, dvs ca 2 transporter per vecka).

Det befintliga bullervillkoret omfattar även transporter till och från anläggningen på den enskilda vägen mellan väg 150 och själva biogasanläggningen.

Bolagets bullerutredning visar att det av allt att döma klarar de föreskrivna ekvivalenta ljudnivåerna vid bostäder såväl dag, kväll som nattetid. Resultaten från bullerutredningen gör det även troligt att bolaget kommer att klara riktvärdet avseende det momentana värdet nattetid, d v s 55 dB(A). Bullret från verksamheten bör dock följas upp genom egenkontroll och miljötillsynen allteftersom bolaget successivt utökar transporter. Utökningen av transporter enligt bolagets planer kan bara komma ifråga i den mån det med avseende på buller håller sig inom de ramar som bullervillkoret anger.

Det har inte inkommit några klagomål till bolaget under verksamhetens första fem år, trots att det har förekommit transporter under dagtid på helger. Tillsynsmyndigheten, d v s miljö- och hälsoskyddsnämnden, har inte heller redovisat att det skulle ha förekommit några klagomål på buller från verksamheten eller transporterna. Vidare har nämnden den 12 november 2013 varit i kontakt med hyresgästen i bostaden på [REDACTED], som meddelat att han inte störs nämnvärt av transporter till och från anläggningen.

[REDACTED], har per telefon den 10 januari 2013 meddelat att transporter till och från biogasanläggningen går alla dagar i veckan och även kvällstid, vilket är störande. [REDACTED] bostad ligger dock på andra sidan den mycket vältrafikerade väg 150. Bullret från biogasanläggningen och dess transporter fram till allmän väg bedöms inte kunna överskrida gällande bullervillkor vid denna bostad.

Vid den ursprungliga tillståndsprövningen fanns det av naturliga skäl ingen erfarenhet av vilket buller själva anläggningen i sig eller transporter till och från anläggningen skulle ge upphov till vid närmaste bostäder, eftersom anläggningen

2014-04-09

551-42-13

inte var byggd och ingen verksamhet var igång. Farhågor om bullerstörningar från bland annat transporterna gjorde dock att det bedömdes rimligt att i ett särskilt villkor, utöver bullervillkoret, även reglera transporterna till och från anläggningen. Mot bakgrund av vad som framkommit genom bolagets redovisning av nuvarande och planerade transporter, bullerutredningen och prövningen i övrigt bedöms det inte längre nödvändigt.

Således gör miljöprövningsdelegationen den samlade bedömningen att det inte längre finns något behov av att i ett särskilt villkor reglera tiderna för när transporter in eller ut från anläggningen får ske. Villkor 3 i gällande tillstånd kan således betraktas som strängare än nödvändigt. Förutsättningarna är därigenom uppfyllda för att miljöprövningsdelegationen med stöd av 24 kap. 8 § 2. MB ska kunna upphäva villkor 3.

Med anledning av vad Miljö- och hälsoskyddsnämnden anfört bör det tilläggas att det endast är möjligt att förordna om provotidsutredningar när tillstånd meddelas (jfr 22 kap. 27 § MB).

Villkor 10

Bolaget anser att villkoret behöver ändras på grund av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Bolaget hänvisar bland annat till förändringar på marknaden för biogödsel, ändringar av Jordbruksverkets föreskrifter för lantbrukets hantering av gödsel liksom till alternativa villkorsformuleringar i andra nyligen beslutade tillstånd avseende stora biogasanläggningar i Skåne och Västra Götaland som inte har krav på spridningsavtal.

Tillsynsmyndigheten har tillstyrkt ändring av villkor 10 och anser att det kan ersättas av krav på årlig rapportering. Det sätt som bolaget år 2013 redovisat uppgifter för 2012 har av tillsynsmyndigheten bedömts vara en fungerande kontrollmetod.

Miljöprövningsdelegationen gör i likhet med bolaget bedömningen att förutsättningarna för villkoret har ändrats på grund av omständigheter som inte förutsågs när villkoret meddelade. Här avses förändringar av marknaden med fler icke lantbruksföretag som vill ta emot och förädla biogödseln.

Miljöprövningsdelegationen håller med tillsynsmyndigheten om att villkoret bör kunna ändras så att kraven på spridningsavtal tas bort och ersätts av krav på årlig rapportering. Bolagets förslag till villkorsformulering bör således kompletteras med att uppgifterna i journalen avseende biogödselns hantering även ska sammanställas och bifogas den årliga miljörapporten för verksamheten.

Den aktuella förändringen av villkor 10 bedöms inte i någon större utsträckning påverka övergödningssituationen i Halland negativt och inte heller innebära några egentliga problem avseende avsättningen för biogödseln.

2014-04-09

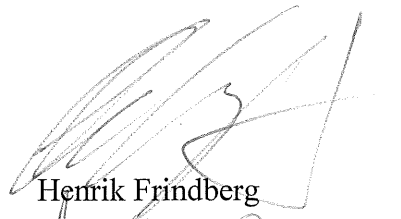
551-42-13

Mot angiven bakgrund bedömer miljöprövningsdelegationen att villkor 10 kan ändras på grund av omständigheter som inte förutsågs när villkoret meddelades, i enlighet med vad som anges i beslutet ovan.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande, och miljövardsdirektör Henrik Frindberg, miljösjakkunnig. Miljövardshandläggare Martin Gometz har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet. I handläggningen har även miljövardshandläggare Solveig Ahlbin Berg deltagit.

Peter Jupén

Henrik Frindberg

Martin Gometz

Kopia

Naturvårdsverket
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun
Vatten & Miljö i Väst AB
Aktförvararen (Miljö- och hälsoskyddskontoret i Falkenbergs kommun)
[REDACTED], 311 97 Falkenberg
Odlarna TVE AB, Ågård, 311 44 Falkenberg